

Penmail

Jaargang 18, nr. 3 – Juli 2023

Uitgave : Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis digitaal kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulp (SPH), Vereniging voor handschriftontwikkeling (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Handschriftonderwijs, schrijfmethode, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische schriftkunde. Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt in principe buiten onze doelstelling.

0-0-0-0-0

Ook ditmaal werden we attent gemaakt op recente artikelen.

Zo kunnen we er allemaal van profiteren.

Bij voorbaat weer hartelijk dank!

Op deze artikelen werden we attent gemaakt

*** Handschriften steeds vaker onleesbaar**, Daniëlla van 't Erve in Onderwijsblad van juni 2023.

Steeds meer scholieren schrijven belabberd. En dat is een probleem, want een slecht handschrift is nadelig voor de prestaties. Het goede nieuws is dat netter schrijven snel te leren is. "Het resultaat is meestal verbluffend."

Handschriftexperts Anneloes Overvelde, Else Kooijman en Rijn van de Rozenberg overtuigen ons van deze uitspraak.

*** Na groep 4 ben je als school niet klaar met schrijven.** Heleen de Bruijn in Prima Onderwijs.nl., juni 2023.

Docent handschriftontwikkeling Anouk Valkenburg geeft leerkrachten tips voor creatief handschriftonderwijs. Myrthe Spoelman, Arian Nieweg en Sabine Bakker gaan hier nader en concreet op in.

*** Cursive writing to be reintroduced in Ontario schools this fall.** In The Canadian Press verscheen op 22 juni een artikel met deze verheugende titel. Daarmee blijkt het lopend schrift ook in de Canadese openbare scholen het losse drukletterschrift (print) te verdringen. Of dit in zo'n relatief kort tijdsbestek zal lukken, wordt door critici betwijfeld.

De vertaling van het artikel zal in bundel 130 worden opgenomen, maar is desgewenst op te vragen bij de redactie van Penmail.

Nieuwe bundels in de reeks 'Over kinderhandschrift ... gesproken'

Corona of vakantieperiodes ten spijt, de wereld van het handschrijven blijft in beweging en laat van zich horen. Zo was het mogelijk om bundel 128 en 129, met respectievelijk 17 en 25 artikelen te laten verschijnen. Om er enkele te noemen, die zeker de aandacht trekken:

Bundel 128

- Waarom het erg is dat we steeds minder vaak de pen pakken: ‘Schrijven is hersengymnastiek’, Francisca Muller, 2023 (5 blz.)
- Kan technologie schrijfvaardigheid vervangen? Lexicon Reading Center, z.j. (4 blz.)
- De voordelen van handschrift: 10 verbazende waarheden over het schrijven met de hand, EPICA, 2019 (5 blz.)
- Wat zijn de veranderingen in het curriculum voor het schrijven met de hand? Sue Smits, Morrells Handwriting, 2022 (4 blz.)

Bundel 129

- Zal het handschrift de digitale tijd overleven? Antwoord ChatGPT op 18 april 2023 (1 blz.)
- Nieuw onderzoek: Primair handschriftonderwijs, Type Together, 2022 (6 blz.)
- Vijf veelgemaakte schrijffouten in groep 3/4 en wat je eraan kunt doen, SchrijvenNL, 2023 (3 blz.)
- Te veel leerkrachten denken dat handschrift achterhaald is. Onzin, Michael Zwaagstra, National Post, 2015 (2 blz.)

Belangstelling voor een enkel gratis artikel? We sturen het op verzoek graag digitaal toe. Een hele bundel in pdf-versie kost € 3,50, en is te bestellen via dick.schermer@upcmail.nl. Op de website van Platform Handschriftontwikkeling (www.handschriftontwikkeling.nl) staat een overzicht van alle artikelen van de 129 bundels, bovendien een alfabetisch overzicht van alle auteurs, alsook een trefwoordenoverzicht. Ze zijn op de homepage te vinden onder het kopje ‘Sitemap’ en daarin ‘Bundels van Dick Schermer’.

Spreekwoorden over schrijven ontdekken: ermee spelen en schrijven

In bundel 129 worden vier pagina’s aan dit ‘culturele’ onderwerp gewijd. Iets om eens mee aan de slag te gaan in de bovenbouw? Hierbij enkele gebruiksideeën en spreekwoorden.

Enkele gebruiksregels:

- Iedere leerling krijgt een klein (gelineerd) spreekwoordenschrift/-boekje.
- Steeds twee leerlingen (kiezen elkaar) zoeken in deze lijst een spreekwoord en proberen er (evt. met hulp) een non-verbaal toneelstukje van te maken, dat daarna door de klas kan worden geraden.
- Dan wordt het spreekwoord op het bord en door ieder (in blokletters?) in een schriftje geschreven.
- In een klas-/kringgesprek wordt naar de betekenis gezocht, de uitkomst (nu verbonden?) in het schriftje geschreven.
- Bij voldoende tijd, of anders op een vrij moment kan er een sierrand, tekeningetje, of toepasselijke rebus bij worden gemaakt.

Enkele spreekwoorden:

- Er staat geschreven en gedrukt, je kunt krabben waar het jukt.
- Gekken en dwazen schrijven hun namen op deuren en glazen.
- Iets op je buik schrijven en met je hemd weer uitvegen.
- Iemand de wet voorschrijven.
- Een brandbrief schrijven.
- Wie schrijft, die blijft.

Een welverdiende en zalige zomervakantie gewenst!
Met schrijfvriendelijke groeten,

Dick Schermer / 1 juli 2023

Laat je klas spreekwoorden in emoticons omzetten

